

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-1065

18/11/2020

ქ. თბილისი

ქ. ფოთში, თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის ტერიტორიაზე შპს „სოფმარ 2020“-ის ნაყარი ტვირთების დროებითი შენახვის, და გადატვირთვის ობიექტის მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე და სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავებაზე (სპილენძის კონცენტრატის დახარისხება) სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს „სოფმარ 2020“-ის მიერ გზმ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით, წარმოდგენილია ქ. ფოთში, ნაყარი ტვირთების დროებითი შენახვისა და გადატვირთვის ობიექტის მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე და სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავებაზე (სპილენძის კონცენტრატის დახარისხება) სკრინინგის განცხადება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციით დგინდება, რომ საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ქ. ფოთში, თავისუფალ ინდუსტრიულ ზონაში (თიზ), 80000 მ² ფართობის მქონე მიწის ნაკვეთზე, რომლიდანაც თავდაპირველად ათვისებული იქნება მხოლოდ 20000 მ² (ნაკვეთი N311). საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ წარმოდგენილია თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის ინფრასტრუქტურა (საოფისე, საბაჟო და სხვა დანიშნულების შენობა-ნაგებობები) და სხვადასხვა კომპანიების სასაწყობე შენობა-ნაგებობები. აღნიშნული ნაკვეთი უახლოესი დასახლებული პუნქტიდან დაშორებულია 490 მეტრით (ჭავჭავაძის ქუჩა). საპროექტო ტერიტორიის სიახლოვეს, კერძოდ ჭავჭავაძის ქუჩის აღმოსავლეთით განთავსებულია სამრეწველო საწარმოები: შპს „მოულდს ენდ მეტალს ჯორჯიას“ მეტალურგიული საწარმო (დაშორება დაახლოებით 600 მ); „Caucasian Metals Terminal“-ის მეტალების მადნის გადასატვირთი ტერმინალი (დაშორება დაახლოებით 500 მ) და სხვა. საპროექტო ტერიტორია მდ. რიონიდან დაცილებულია 685 მეტრით, ხოლო ფოთის საზღვაო ნავსადგურის საკონტეინერო ტერმინალიდან 1610 მეტრით. უახლოესი დაცული ტერიტორია - კოლხეთის ეროვნული პარკის ნაბადას უბანი, იგივე ზურმუხტის ქსელის დამტკიცებული უბანი „კოლხეთი“ (GE0000006), მდებარეობს საპროექტო ტერიტორიის ჩრდილოეთით, 1700 მ-ის დაცილებით. საწარმოს განთავსებისათვის შერჩეული ტერიტორიის მოსწორების და მცენარეული საფარისაგან განთავსუფლების სამუშაოები ჩატარდა რამდენიმე წლის წინ (თიზ-ის შექმნის პერიოდი), შესაბამისად, დღეისათვის საპროექტო ტერიტორიაზე მცენარეული საფარი და ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა წარმოდგენილი არ არის.

დოკუმენტაციის თანახმად, შპს „სოფმარ 2020“ გეგმავს ნაყარი ტვირთების (სპილენძის, თუთიის და ძვირფასი ლითონების კონცენტრატები) მიღებას, დაგროვებას და შენახვას, კერძოდ, სპილენძის კონცენტრატის დახარისხებას და წელიწადში 150 000 ტონა ნაყარი ტვირთის გადამუშავებას შემდგომი ექსპორტისთვის. ობიექტი იმუშავებს წელიწადში 300 დღე, ერთცვლიანი და 8 საათიანი სამუშაო გრაფიკით. დასაქმებული იქნება 60 ადამიანი.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ნაყარი ტვირთების დროებითი შენახვის, დახარისხებისა და გადატვირთვის პუნქტი მოიცავს ისეთ ინფრასტრუქტურულ ელემენტებს, როგორცაა: რკინიგზის ჩიხი ვაგონის დატვირთვა-გადმოტვირთვის ზონით; ღია სასაწყობო ტერიტორიები 5 000 მ²-ზე მეტი ფართობით; ორი მოძრავი დამტვირთველი (Sennobogen 718 m ან ანალოგიური ტვირთამწეობით); ექვსი ერთეული მოძრავი ფრონტალური დამტვირთველი (Bobcat S175 ან ანალოგიური ტვირთამწეობით); მოედნის აღჭურვილობა ტვირთის ოპერაციების შესასრულებლად და სხვა დამხმარე აღჭურვილობა/მიწისზედა კონსტრუქციები; 60 ტონიანი საავტომობილო ელექტრონული სასწორი.

კომპანიის მიერ ნაყარი ტვირთის მასალების გადამუშავების ტექნოლოგია ითვალისწინებს შემდეგს: ნაყარი ტვირთების (სპილენძის, თუთიის და ძვირფასი ლითონების კონცენტრატები) სარკინიგზო ვაგონებით, კონტეინერებით ან/და ავტომანქანებით მიღება-დასაწყობება; ნაყარი ტვირთის სასაწყობო ოპერირება; სპილენძის კონცენტრატის დახარისხება, რაც გულისხმობს სხვადასხვა კონცენტრაციის სპილენძის კონცენტრატის ერთმანეთში არევას ; დახარისხებული სპილენძის კონცენტრატის და სხვა ნაყარი ტვირთების (თუთიის და ძვირფასი ლითონების კონცენტრატები) სარკინიგზო ვაგონებით, კონტეინერებით ან/და მანქანებით გატანა. სკრინინგის განცხადებაში ასევე მითითებულია ინფორმაცია რომლის მიხედვით, საბოლოო პროდუქცია შეფუთული და გატანილი იქნება სტანდარტების შესაბამისად, თუმცა დასაზუსტებელია კონკრეტულად რას გულისხმობს ზემოაღნიშნული სტანდარტი. სკრინინგის განცხადების მიხედვით, ნაყარი ტვირთის მიღება-დასაწყობების ოპერაციები ძირითადად სრულდება ღია სასაწყობო უბნის მოედნებზე, სადაც ხდება ტვირთის შტაბელებად დაწყობა. აღნიშნული პროცესისთვის გათვალისწინებულია 7-8 სასაწყობო ერთეულის მოწყობა, რომელიც საჭიროა ტვირთის მოცემული რაოდენობისთვის განსაზღვრული ოპერაციების ჩასატარებლად.

წარმოდგენილი სკრინინგის დოკუმენტაციის თანახმად, განხორციელდება საზღვარგარეთიდან მიღებული სხვადასხვა ხარისხის (სხვადასხვა კონცენტრაციის) სპილენძის კონცენტრატის დახარისხება. დახარისხების შემდგომ, ტექნოლოგიური სქემის შესაბამისად დასაბარისხებელი უბნის მოედანზე მოხდება სხვადასხვა ხარისხის სპილენძის კონცენტრატის წილობრივი არევა დაკვეთის გათვალისწინებით. შესაბამისად, ადგილზე ხდება მადნებისა და კონცენტრატებისათვის გათვალისწინებული სასაქონლო კოდით წარმოდგენილი სასარგებლო წიაღისეულის (სპილენძის კონცენტრატის) გადამუშავება. სკრინინგის ანგარიშთან დაკავშირებით წარმოდგენილ დამატებით ინფორმაციაში აღნიშნულია, რომ სპილენძის კონცენტრატების არევის პროცესი მარტივი ოპერაციაა და ითვალისწინებს შედარებით მაღალი და დაბალი პროცენტული შემცველობის კონცენტრატების ერთმანეთში არევას, საშუალო შემცველობის მისაღებად (მაგ. 2 წილი 20%-იანი კონცენტრატის არევა 1 წილ 14%-იან კონცენტრატს, რის შედეგადაც მიიღება გასაშუალებული 18%-იანი კონცენტრატი). აღნიშნული პროცესი

მიმდინარეობს გადახურულ და მობეტონებულ მოედანზე, მცირეგაბარიტიანი ავტოტექნიკის (Bobcat S175) გამოყენებით.

როგორც დოკუმენტაციიდან ირკვევა, ნაყარი ტვირთების ტრანსპორტირება მოხდება როგორც საზღვაო, ასევე სახმელეთო სატრანსპორტო საშუალებებით. ამასთან, აღსანიშნავია, რომ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 11 ივლისის №241 ბრძანებით დამტკიცებული საგარეო-ეკონომიკური საქმიანობის ეროვნული სასაქონლო ნომენკლატურის (სეს ესნ) მიხედვით ზემოაღნიშნული ნედლეულის ქვეყანაში იმპორტი და ქვეყნიდან ექსპორტი მოხდება კოდებით: 2603 00 000 00 სპილენძის მადნები და კონცენტრატები (საქონლის ჯგუფი 26 - მადნები, წიდა და ნაცარი); 2608 00 000 00 თუთიის მადნები და კონცენტრატები; კოდით 2616 90 000 00 ძვირფასი ლითონების კონცენტრატები. თუმცა დოკუმენტაციაში წარმოდგენილი არ არის ინფორმაცია ტრანსპორტირებისთვის გამოყენებული გზების, განხორციელებული სატრანსპორტო ოპერაციების რაოდენობისა და სახმელეთო სატრანსპორტო საშუალებებით გამოყენების შემთხვევაში ტვირთის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად შეფუთვის შესახებ. შესაბამისად დამატებით შეფასებას საჭიროებს როგორც სატრანსპორტო ნაკადებზე ზემოქმედება, ასევე სატრანსპორტო ნაკადების ზრდის შედეგად გამოწვეული ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმოში წყლის გამოყენება მოხდება სასმელ-სამეურნეო და ტექნიკური მიზნებისთვის. ორივე შემთხვევაში, წყალმომარაგება განხორციელდება თიზ-ის წყალსადენის ქსელიდან. სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით გამოყენებული წყლის რაოდენობა წელიწადში შეადგენს 1440,0 მ³-ს. საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში, ტექნიკური მიზნებისათვის წყლის გამოყენება ხდება სარწყავი სისტემის ფუნქციონირებისათვის და ამ დანიშნულებით გამოყენებული წყლის რაოდენობა წელიწადში იქნება 2000,0 მ³. დაგეგმილი საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე ობიექტზე ძირითადად წარმოიქმნება სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები (1152,0 მ³/წელ). სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების შეგროვებისათვის დაგეგმილია 20 მ³ ტევადობის ჰერმეტიკული საასენიზაციო რეზერვუარის მოწყობა. რეზერვუარის დაცლა მოხდება ქ. ფოთის წყალკანალის მუნიციპალური სამსახურის მიერ ხელშეკრულების საფუძველზე. ჩამდინარე წყლების ჩაშვება გათვალისწინებულია ქ. ფოთის საკანალიზაციო კოლექტორის N6 სატუმბი სადგურის შემკრებ რეზერვუარში. დოკუმენტში არ არის განხილული საწარმოს ტერიტორიაზე სანიაღვრე წყლების მართვისა და ჩაშვების საკითხები.

როგორც სკრინინგის განცხადებაშია აღნიშნული საპროექტო ტერიტორიაზე მცენარეული საფარი პრაქტიკულად არ არსებობს, ამასთან ტერიტორიაზე არ ფიქსირდება ცხოველთა საბინადროდ ხელსაყრელი ჰაბიტატები. საწარმოში დანერგილი ტექნოლოგიური პროცესების გათვალისწინებით, ექსპლუატაციის ფაზაზე მასშტაბური ავარიის/კატასტროფის რისკი პრაქტიკულად არ არსებობს. ამასთან, წინასწარი კვლევის შედეგების მიხედვით, პროექტის უშუალო გავლენის არეალში ხილული ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები დაფიქსირებული არ ყოფილა.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, ობიექტის ექსპლუატაციის ეტაპზე, ნაყარი ტვირთების დატვირთვა-გადმოტვირთვის, დახარისხება/არევის ტექნოლოგიური ოპერაციებისა და ნაყარის სახით შენახვის დროს, ატმოსფერულ ჰაერში მოსალოდნელია მხოლოდ მტვრის არაორგანიზებული გაფრქვევა, თუმცა არ არის დახასიათებული ობიექტიდან გაფრქვეული სხვა მავნე ნივთიერებების შედგენილობა, რომელთა

გაფრქვევასაც, ასევე, ადგილი ექნება სპილენძის, თუთიის და მვირფასი ლითონების კონცენტრატებთან დაკავშირებული ოპერაციების განხორციელებისას. ამასთან, დოკუმენტაციაში არ არის წარმოდგენილი ტექნოლოგიური ოპერაციების (ნაყარი ტვირთების სარკინიგზო ვაგონებით, კონტეინერებით და ა/მანქანებით მიღება-დასაწყობება და გატანა; საწყობის ოპერირება), მათ შორის, დახარისხება/არევის პროცესის დეტალური დახასიათება და შესაბამისად, არ არის შეფასებული აღნიშნული ოპერაციებიდან გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების რაოდენობა. განცხადებაში აღნიშნულია, რომ ზემოქმედების შესამცირებლად, ღია სასაწყობო უბნების მოედნები აღიჭურვება წვეთოვანი სარწყავი სისტემით, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყოფს სპილენძის კონცენტრატის ტენიანობის შენარჩუნებას 9-10%-ის ფარგლებში. ამასთან, სპილენძის კონცენტრატის შტაბელებს გადაეფარება სპეციალური წყალგაუმტარი ქსოვილი, თუმცა სკრინინგის დოკუმენტაციაში სათანადოდ არ არის შეფასებული მტვრის გავრცელების საკითხი უახლოეს მოსახლესთან, არ არის წარმოდგენილი ექსპლუატაციის შედეგად, ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა მიწისპირა კონცენტრაციები. შეფასებას საჭიროებს ასევე, ნაყარი ტვირთების დასაწყობების/შენახვის დროს მეტეოკლიმატური პირობების ზეგავლენის საკითხები ატმოსფერულ ჰაერში ემისიებზე ზემოქმედების კუთხით. ამასთან, ბუნდოვანია ტექნოლოგიური ციკლის რა ეტაპზე და რა შემთხვევაში განხორციელდება შემოტანილი ნაყარი ტვირთის დანამვა, რაც საჭიროებს დამატებით შესწავლას, ისევე როგორც შეფასებას საჭიროებს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ემისიები.

რაც შეეხება ხმაურის წარმოქმნასა და მის გავრცელებას, წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმოდან გავრცელებული ხმაურის დონე უახლოესი საცხოვრებელი ზონის საზღვარზე არ გადააჭარბებს ზღვრულად დასაშვებ ნორმებს, თუმცა დოკუმენტაციაში წარმოდგენილი არ არის და დამატებით შეფასებას საჭიროებს გამოყენებული ტექნიკის მუშაობის შედეგად წარმოქმნილი ხმაურის მაჩვენებელი და ასევე მათი გავრცელების შედეგად ჩატარებული შესაბამისი გათვლები საკონტროლო წერტილებში. ამასთან, დამატებით შეფასებას საჭიროებს ტვირთის ტრანსპორტირებისას ხმაურით გამოწვეული ზემოქმედების საკითხიც.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ტერიტორიაზე დაგეგმილია 7-8 ღია სასაწყობო ერთეულის მოწყობა, სადაც შტაბელებად განთავსდება ობიექტზე მიღებული ნაყარი ტვირთები. დამატებით წარმოდგენილ ინფორმაციაში მოცემულია მხოლოდ სასაწყობო მეურნეობის ერთ-ერთი ნახაზი, თუმცა დოკუმენტაციაში განხილული არ არის აღნიშნული საწყობების მოწყობის საკითხები და მათი სპეციფიკა.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, ობიექტის ფუნქციონირებისას მოსალოდნელი არ არის კუმულაციური ზემოქმედება, თუმცა წარმოდგენილი არ არის აღნიშნული ფაქტის დასაბუთებისთვის საჭირო შესაბამისი გაანგარიშებები. გამომდინარე იქიდან, რომ ობიექტი ეწყობა თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის ტერიტორიაზე, სადაც აგრეთვე ფუნქციონირებენ სხვა სამრეწველო ობიექტები, ხოლო თიზ-ის ტერიტორიამდე მისასვლელად შესაძლოა გამოყენებულ იქნას ქალაქში გამავალი გზები, კუმულაციური ზემოქმედების საკითხი საჭიროებს შესწავლას და შეფასებას, გარემოს სხვადასხვა კომპონენტზე, მათ შორის სატრანსპორტო ნაკადებზე ზემოქმედების კუთხით.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციით, ობიექტზე მოსალოდნელია მცირე რაოდენობით როგორც სახიფათო, ისე არასახიფათო ნარჩენის წარმოქმნა. სახიფათო ნარჩენები შემდგომი მართვის მიზნით გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე კომპანიას, ხოლო

არასახიფათო ნარჩენის მართვა განხორციელდება კანონმდებლობის შესაბამისად. დოკუმენტაციაში არ იდენტიფიცირდება და შეფასებას საჭიროებს კონკრეტულად რა სახის და რაოდენობის სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენის წარმოქმნაა მოსალოდნელი.

აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით, სამინისტროში წარმოდგენილ იქნა შპს „K & Georgian Spirits“ წერილი, სადაც კომპანია უთითებდა, რომ ფოთის თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის ტერიტორიაზე, №311 ნაკვეთზე იგეგმებოდა სპილენძის კონცენტრატის გადამამუშავებელი და მძიმე მეტალების განთავსების ობიექტის მოწყობა. კომპანიის ინფორმაციით, აღნიშნული ობიექტის ფუნქციონირება საფრთხეს შეუქმნის კომპანიის თანამშრომლების ჯანმრთელობას და მათ მიერ წარმოებული კვების პროდუქტის სისუფთავეს, რის გამოც მოითხოვა საკითხის დეტალურად განხილვა და ზემოქმედების შეფასება.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე. წარმოების პროცესში, საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები არ ყოფილა წარმოდგენილი.

სკრინინგის განცხადებით დგინდება, რომ ქ. ფოთში, თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის ტერიტორიაზე შპს „სოფმარ 2020“-ის ნაყარი ტვირთების დროებითი შენახვის და გადატვირთვის ობიექტის მოწყობა-ექსპლუატაციამ და სასარგებლო წიაღისეულის გადამამუშავებამ (სპილენძის კონცენტრატის დახარისხება) თავისი მასშტაბის და საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით, შესაძლოა გამოიწვიოს მნიშვნელოვანი ზემოქმედება გარემოზე.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის, ამავე კოდექსის II დანართის მე-5 პუნქტის 5.1 ქვეპუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ ქ. ფოთში, თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის ტერიტორიაზე შპს „სოფმარ 2020“-ის ნაყარი ტვირთების დროებითი შენახვის, დახარისხებისა და გადატვირთვის ობიექტის მოწყობა და ექსპლუატაცია **დაექვემდებაროს** გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. შპს „სოფმარ 2020“ ვალდებულია „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლით დადგენილი სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „სოფმარ 2020“-ს;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „სოფმარ 2020“-ის მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ქ. ფოთის

მუნიციპალიტეტის მერიის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;

6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი